

А.А. ПЕРВУНИНА

(Україна, Дніпропетровськ, Національний горний університет)

**НЕОБХОДИМОСТЬ УЧЕТА ВЛИЯНИЯ СОСТАВА
ИСХОДНОГО ПРОДУКТА НА СЕПАРАЦИОННЫЕ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРИ ОБОГАЩЕНИИ ТИТАНОЦИРКОНИЕВЫХ
РУД МАЛЫШЕВСКОГО МЕСТОРОЖДЕНИЯ**

Україна являється другою країною СНГ по запасам титану. Розведані запаси титану становлять 40,5% від загальних запасів країн СНГ, запаси цирконію – 19,1%. Основні запаси приурочені до величезним ільменіт-рутіл-цирконієвим россыпними місцем присутності – Малышевському та Іршанській групі россыпей [1]. Основні породоутворюючі мінерали малышевських пісків – кварц (до 70%) та глина (8...30%). Мінерали, що становлять тяжелу фракцію россыпей (около 3%), наступні: ільменіт, рутіл, лейкоксен, циркон, дистен, силімін, ставроліт та незначительна доля хроміту та турмаліну [2].

Титаноцирконієві піски Малышевського місцем присутності обогащуються Вольногорським горно-металургійським комбінатом. В насташе час обогатительна фабрика ВГМК представляє собою виробництво з повним циклом технологічних операцій по транспортуванню та переробці рудних пісків з отриманням готових товарних концентратів (цирконового, рутілового, ільменітного, дистен-силімінітного, ставролітного) та продукції зі звільненням відходів основного виробництва (пісків кварцевих різного призначення), а також транспортуванню та складуванню неиспользованих відходів технологічних переделів (хвостів). В насташе час філія "Вольногорський горно-металургійський комбінат" ЗАО "Кримський титан" проводить видобування титаноцирконієвих пісків на Віддаленому місцем присутності.

В зв'язку з обмеженою ресурсною базою Віддаленого місцем присутності в перспективі планується освоєння та розробка Матроновського місцем присутності Малышевського місцем присутності як джерела сировини для обогатильного виробництва ВГМК. За даними геологічної служби комбінату відомо, що очікується постійне зменшення вмісту тяжелої фракції та зниження крупності зерен мінералів на Матроновському місцем присутності Малышевського місцем присутності.

Но, вихід з тих же геологіческих даних, важливий склад рудних пісків, які будуть видобуватися в найближчій перспективі на Віддаленому місцем присутності Малышевського місцем присутності, також характеризується зниженням вмісту тяжелої фракції та, відповідно, основних мінералів – циркона та ільменіту в порівнянні з складом сучасної видобування (таблиця 1 – графік видобування рудних пісків на Віддаленому місцем присутності Малышевського місцем присутності та їх важливий склад).

Содержание тяжелой фракции является важнейшей характеристикой про-

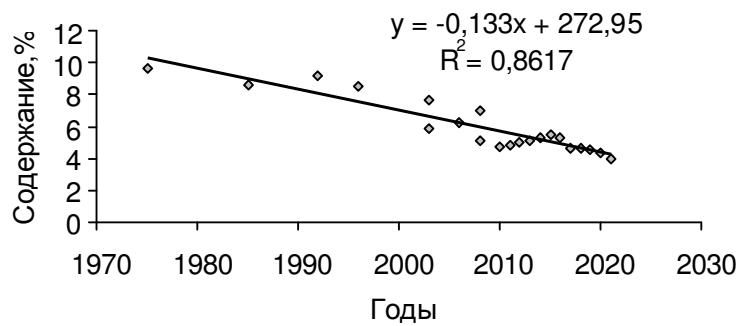
Загальні питання технології збагачення

дуктивности рудных песков. На протяжении всего периода эксплуатации месторождения этот показатель непрерывно снижался (рисунок) с интенсивностью примерно 1,3% за каждые 10 лет.

Относительно Восточного участка месторождения следует вывод о том, что до 2017 года содержание тяжелой фракции будет колебаться в пределах 4,77% – 5,25%. Однако с 2017 года по 2021 год этот показатель будет снижаться с 4,67% до 3,96% [3].

Таблица 1

Годы	Добыча, тыс. м ³	Содержание тяжелой фракции, %	Содержание глины, %	Содержание кварца, %	Содержание циркона, %	Содержание рутила, %	Содержание ильменита, %
2010	5600	4,77	18,9	76,33	0,28	0,68	1,18
2011	5600	4,80	18,6	76,60	0,28	0,69	1,19
2012	5600	5,00	18,9	76,10	0,29	0,72	1,24
2013	5300	5,06	19,0	75,94	0,30	0,73	1,26
2014	4925	5,31	18,1	76,59	0,31	0,76	1,32
2015	4950	5,46	18,3	76,24	0,32	0,78	1,36
2016	5000	5,25	18,0	76,75	0,31	0,75	1,30
2017	5600	4,67	18,2	77,13	0,23	0,58	1,06
2018	5600	4,67	18,0	77,33	0,27	0,68	1,19
2019	5600	4,49	17,7	77,81	0,26	0,67	1,16
2020	5600	4,37	17,4	78,23	0,25	0,65	1,11
2021	623	3,96	16,3	79,74	0,29	0,59	0,98

Изменение содержания тяжелой фракции во времени

Таким образом, выявлена устойчивая тенденция снижения содержания тяжелой фракции и основных минералов в рудных песках с интенсивностью 0,133% ежегодно по мере разработки Малышевского месторождения, а также наблюдается тенденция роста доли тяжелой фракции в классе крупности 40-100 мкм за счет ее снижения в классе крупности 100-160 мкм.

Поэтому, для обеспечения и в дальнейшем надлежащей эффективности технологии обогащения на Вольногорском ГМК необходимо иметь алгоритм адаптации технологических режимов к изменениям, происходящим в составе титано-циркониевой руды при ее добыче. Известно, что при разработке техно-

Загальні питання технології збагачення

логии обогащения полезного ископаемого не пользуются типовыми схемами: каждое сырье имеет индивидуальные особенности, которые накладывают отпечаток на технологические решения [4].

Определение закона изменения сепарационных характеристик процессов обогащения и технологической схемы в целом на основе создания их математических моделей с учетом состава материала, что проходит разные стадии перечистки, а также обоснование топологии схемы обогащения в зависимости от технологических задач позволяют повысить или хотя бы сохранить существующие качественно-количественные показатели выпускаемых концентратов. На основании полученных математических зависимостей можно достаточно реально устанавливать и экономические последствия от изменения качества добываемой рудной массы при обогащении, а, соответственно, и результаты всего горно-обогатительного комплекса [5]. Полученные модели дадут возможность совершенствовать технологию обогащения титаноциркониевых песков, расширить, тем самым, сырьевую базу ВГМК и продлить срок его работы, что в свою очередь создаст положительные условия для решения проблемы занятости людей в городе.

Результаты исследовательской работы позволяют адаптировать функционирование обогатительной фабрики к условиям изменения свойств и состава руды вследствие освоения новых участков Малышевского месторождения.

Список литературы

1. Тюря Ю.И., Толкун А.Д. Снижение потерь ильменита с продуктами обогащения в условиях Иршанского ГОКа // Збагачення корисних копалин: Наук.-техн. зб. – 2011. – Вип. 45(86). – С. 22-29.
2. Полькин С.И. Обогащение руд и россыпей редких и благородных металлов: Учебник для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 1987. – 428 с.
3. Пилов П.И., Вершинина Н.М., Краснопер В.П. Взаимосвязь показателей обогащения титано-циркониевых песков с содержанием тяжелых минералов // Збагачення корисних копалин: Наук.-техн. зб. – 2009.– Вип. 38(79). – С. 3-9.
4. Младецкий И.К., Пилов П.И. Идентификация сепарационной характеристики в соответствии с параметрами сырья // Горный информационно-аналитический бюллетень. – 2007. – №11. – С. 361-365.
5. Кожиев Х.Х. Влияние качества добываемой руды на показатели ее обогащения // Горный информационно-аналитический бюллетень. – 2006. – №8. – С. 27-28.

© Первунина А.А., 2012

*Надійшла до редколегії 08.02.2012 р.
Рекомендовано до публікації д.т.н. І.К. Младецьким*